

Kádár Béla (1877-1956)

Önarckép, 1920 körül

Olaj, karton 53 x 38 cm

Jelezve jobbra lent: Kádár Béla

Irodalom:

- Hevesy Iván: Kádár Béla, Budapest, 1922.
- Kádár Béla emlékkiállítása. MNG, 1971. Katalógus, bevezető tanulmányt írta Bedő Rudolf.
- Sümegei György: Kádár Béla önéletrajz vallomása. in: Művészet, 1987/11-12. 56-61. oldal
- Kádár Béla (1887-1956). Műgyűjtők Galériája-Thebes Gallery, Budapest-Toronto. 1992. Katalógus, bevezető tanulmányt írta Szij Béla.

A nyugtalan természetű, folytonosan a megújulás lehetőségét kutató Kádár Béla nagy ívű pályafutása alatt számos önarcképet festett. Az oeuvre-ben a korai, realista jellegű portrék mellett a befutott művészként festett expresszionista vagy a Sturm-hoz köthető művek egyaránt megtalálhatók.

Az 1920 körül készült finom tónusú, kontemplatív *Önarckép* koránál idősebb férfiként ábrázolja a festőt. Fáradt, hosszúkás arcát csak tovább nyújtja a csúcsosodó barna kalap, fakó szemén, mélyen barázdált vonásain gond tükröződik. A századforduló Európáját gyalog bebarangoló, München és Párizs szabadiskoláiban tanult Kádárt fiatalon kiábrándította a nagyvárosokban tapasztalható elmagányosodás és a környezetüktől elidegenedett emberek látványa. Később a háború borzalmai fokozták a romantikus és temperamentumos alkat csalódottságát. Belső békéjének megingása a láttak hű megjelenítése helyett, a befelé fordulásra, az érzelmek és hangulatok kifejezésére sarkallta a festőt.

A Művészház 1909-es csoportkiállításán Kádár a szecesszió hatását tükröző festményeit mutatta be. 1913-ban két budapesti művészeti esemény volt nagy hatással a század első harmadának különféle stílusaiból és tendenciáiból mérítő festőre. Egy nemzetközi posztimpreszionista kiállításon megismerte a magyar avantgárd festők mellett többek között Delaunay és Picasso műveit is. Egy másik tárlaton az olasz futuristák és a német expresszionisták festményeivel találkozott.

Az *Önarckép* vonalvezetése és a kontrasztos folthatások ritmusjátéka Rippl-Rónai József hagyományát követi, azonban az expresszív arc az élet viharairól árulkodik. A sárgás-fehér háttérből a kalap és a fehér ingre húzott kabát sötét foltjai emelik ki az okkerekéből és a vörös árnyalataiból festett arcot, melynek plasztikus formáit a száj, az orr és a szemek fekete kontúrja hangsúlyozza. A komor földszínekből festett önarcképet a szomorúság fátylaként járja át az erős arccsont-ra vetülő árnyék. Az érzékeny hangvételi festményt formai tömörsége és biztonságos szerkezete teszi harmonikussá.

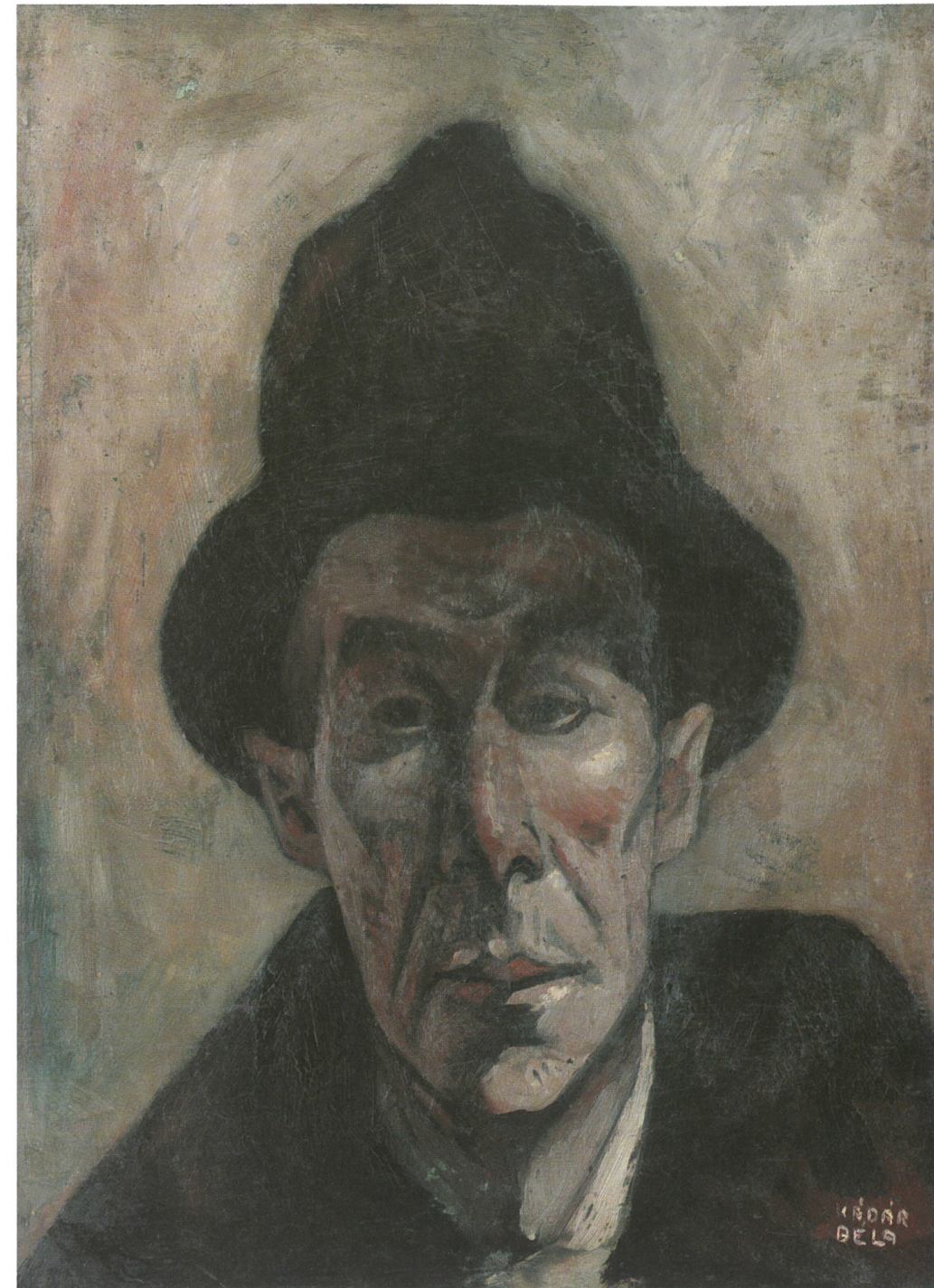

Kádár Béla: Önarckép 1920 körül

Kádár Béla: Önarckép 1920 körül

T. K.

133.▲

Kádár Béla (1877-1956)

Önarckép

Olaj, karton 53x38 cm

Jelezve jobbra lent: Kádár Béla

Kikiáltási ár: 1.600.000 Ft